

Nr 349.

Godkänd av första kammaren den 21 juni 1941.

Godkänd av andra kammaren den 21 juni 1941.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående åtgärder för utjämning av marknadspriserna för vissa förnödenheter m. m.

(Sammansatt stats- och bevillningsutskotts utlåtande nr 3.)

Till Konungen.

I en den 28 mars 1941 dagtecknad, till statsutskottet hänvisad proposition nr 191 har Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över folkhushållningsärenden för samma dag föreslagit riksdagen att dels godkänna de av departementschefen framlagda förslagen till åtgärder för utjämning av marknadspriserna å vissa förnödenheter, dels ock till förlagskapital för clearingkassan för fettvaror å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 såsom kapitalinvestering i fonden för förlag till statsverket anvisa ett reservationsanslag av 500,000 kronor.

I nuvarande läge synes det riksdagen vara av största vikt att prisstegringen inom landet i görligaste mån motverkas. Särskilt är det av betydelse att upprätthålla en stabil och enhetlig prisnivå för de ur försörjningssynpunkt viktigaste varugrupperna. Då det för att undvika en allmän höjning av prisnivån torde vara nödvändigt att bibehålla samt även till nya områden utsträcka det clearingförfarande, för vilket redogöres i propositionen, anser riksdagen sig böra bifalla departementschefens förslag i ämnet.

Ehuru riksdagen sålunda ansett sig böra godtaga departementschefens ifrågavarande förslag, har riksdagen likväl icke förbisett att ett sådant clearingförfarande som det i propositionen angivna — särskilt om detsamma tvångsvis genomföres — kan bliva förenat med vissa olägenheter. Riksdagen anser sig därför böra understryka vikten av att det nuvarande systemet med i huvudsak frivilliga överenskommelser om clearing i görligaste mån bibehålles samt att tvång endast tillgripes där så befinnes vara nödvändigt. Huruvida även inom landet befintliga varulager skola inbegripas i ett clearingförfarande måste givetvis enligt riksdagens förmenande bedömas med hänsyn till omständigheterna i varje särskilt fall, varvid bör beaktas den

inverkan på prisbildningen varulagren hava för hela den varugrupp, som omfattas av clearingförfarandet.

Riksdagen får i anslutning till vad departementschefen därom uttalat och till vad som framhållits i en den 24 maj 1941 dagtecknad, till vederbörande riksdagsutskott inkommen skrivelse från Sveriges industriförbund och Stockholms handelskammare understryka betydelsen av att i den mån varulager indragas i clearingförfarandet ett och samma värde bör åsättas samtliga lager, som äro av inbördes likartad beskaffenhet, samt att clearingen för lagerhavarnas del bör föranleda inbetalande av avgift, motsvarande skillnaden i priset inom landet å importvaran efter och före clearingens genomförande.

Riksdagen vill vidare i likhet med departementschefen framhålla betydelsen av att där en clearing av ifrågasatt slag genomföres densamma bör anordnas så, att de enskilda importörerna icke förlora intresset att införa varor från utlandet till billigast möjliga priser.

Då de åtgärder, som av departementschefen föreslagits, innebära ett väsentligt ingrepp i näringslivets frihet och verksamhet, förutsätter riksdagen, att riksdagen — sedan ytterligare erfarenhet vunnits rörande systemets tillämpning och verkningar — beredes tillfälle att före utgången av maj månad 1942 taga under omprövning, huruvida åtgärder av angivet slag finnas ändamålsenliga och alltjämt i fortsättningen påkallade.

I enlighet med departementschefens därom framställda förslag har riksdagen ansett sig böra å tilläggsstat II för innevarande budgetår såsom förlagskapital för clearingkassan för fettvaror anvisa ett anslag av 500,000 kronor.

Vad departementschefen i övrigt anfört och föreslagit har icke givit riksdagen anledning till erinran eller uttalande.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen

dels godkänt de av föredragande departementschefen framlagda förslagen till åtgärder för utjämning av marknadspriserna å vissa förnödenheter;

dels ock till *Förlagskapital för clearingkassan för fettvaror* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 såsom kapitalinvestering i fonden för förslag till statsverket anvisat ett *reservationsanslag* av 500,000 kronor.

Stockholm den 21 juni 1941.

Med undersåtlig vördnad.
